

Дијалектолог, етнограф, писац: стратегије секундарне текстуализације народних приповедака у Етнографској збирци Архива Српске академије наука и уметности до 1914 године

Марина Младеновић Митровић

(Апстракт)

Етнографска збирка, која се данас налази у Архиву САНУ, настала је на иницијативу Стојана Новаковића да се настави рад Вука Караџића на сакупљању народних умотворина. Циљ Академије био је да се грађа прикупи, систематизује и објави, а задатак прикупљања поверен је појединцима који су живели међу народом, а били довољно писмени да забележе различите облике фолклора, попут учитеља и свештеника. Упитници које су добијали били су усмерени на етнографска и антропогеографска истраживања, односно – нису постојале јасне инструкције за бележење народних приповедака. У раду користим појам текстуализације Лаурија Хонка (Lauri Honko), овде дефинисане као секундарне, јер се не односи на обликовање менталног, већ на репрезентацију писаног текста, како бих указала на различите моделе/стратегије бележења народних приповедака којима су се сакупљачи служили у последњим деценијама 19. и првим деценијама 20. века. У зависности од њихове позиције, обликовање фолклорног текста ишло је у појединим случајевима у правцу етнографије и дијалектологије, с обзиром на то да су поменуте дисциплине биле у успону, док се књижевно-уметнички модел јавља као регионална одлика.

Кључне речи: српска народна приповетка; бележење фолклора; (секундарна) текстуализација; Етнографска збирка АСАНУ; фолклористика; дијалектологија; етнографија

Марина Младеновић Митровић
Институт за књижевност и уметност
Краља Милана 2
11000 Београд, СРБИЈА
marinamladenovic@hotmail.com